

Dlaczego maleje liczba wniosków o zmianę nazwiska? | Wilnoteka

<http://www.wilnoteka.lt/pl/artikul/dlaczego-maleje-liczba-wnioskow-o-zmiane-nazwiska>

Februray 2, 2013

Logo Europejskiej Fundacji Praw Człowieka, fot. efhr

22 stycznia br. Ministerstwo Sprawiedliwości RL poprzez swoją stronę internetową poinformowało, że w latach 2010-2012 zaobserwowano malejącą tendencję zgłaszania wniosków o zmianę imienia i/lub nazwiska. Ministerstwo widzi w tym efekt zredukowania drogi proceduralnej dla niektórych rodzajów motywowania zmiany - część kompetencji przeniesiono z ministerstwa na urzędy stanu cywilnego najbliższe miejscu zamieszkania osoby zainteresowanej. Niewątpliwie uproszczenie wymagań proceduralnych wpłynęło na zmniejszenie liczby wniosków, jednakże ministerstwo pominęło w komunikacie czynnik mający zdaniem Fundacji zdecydowanie większe znaczenie.

Ministerstwo przemilczało fakt wprowadzenia w 2011 r. pewnych istotnych zmian w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości o potwierdzeniu zasad zmiany imienia, nazwiska i narodowości (ISA KYMAS DĒL ASMENS VARDŌ, PAVARDĒS IR TAUTYBĒS KEITIMO TAISYKLIJŲ PATVIRTINIMO).

Chodzi mianowicie o skreślenie następujących przypadków motywowania zmiany imienia i/lub nazwiska:

- 11.2 chce (osoba wnioskująca - przyp. aut.) mieć nazwisko wspólne z małżonkiem;
- 11.3 chce powrócić do poprzedniego nazwiska;
- 11.4 chce mieć podwójne nazwisko (do swego nazwiska dołączyć nazwisko małżonka);
- 11.9 chce mieć nazwisko niewskazujące stanu cywilnego;
- 11.10 chce swoje nie litewskie nazwisko w formie gramatycznej (z litewskim przyrostkiem i/lub końcówką) zmienić na takie same w formie niegramatycznej (bez litewskiego przyrostka i/lub końcówki) lub odwrotnie - chce nazwisko w formie niegramatycznej zmienić na takie same nazwisko w formie gramatycznej;
- 17. Jeżeli jeden z rodziców niepełnoletniego dziecka w chwili zawarcia małżeństwa przybiera nazwisko małżonka lub po rozwodzie wraca do swego poprzedniego nazwiska, to nazwisko niepełnoletniego dziecka jest zmieniane za pisemną zgodą drugiego rodzica oraz dziecka, jeżeli ukończyło ono 10 lat.
- 18. Narodowość zezwala się zmienić, jeżeli wnioskodawca chce przyjąć narodowość jednego ze swoich rodziców lub dziadków.

Największy wpływ na malejącą liczbę wniosków mogło mieć skreślenie punktu 11.9 dotyczącego form nazwisk niewskazujących na stan cywilny i punktu 11.10 dotyczącego dodania lub usunięcia litewskiej końcówki z nie litewskiego nazwiska. Uwzględniając te zmiany sytuacja wygląda zupełnie inaczej i o ile uproszczenia proceduralne są godne pochwały, to zmiany ww. rozporządzeń mają charakter ograniczania praw, zwłaszcza że nie brakuje osób, które chciałyby skorzystać z prawa zmiany nazwiska na podstawie nieaktualnych już punktów rozporządzenia.

W takim świetle komunikat na stronie ministerstwa może być przejawem niesolidności i ma za zadanie odwrócić uwagę obywateli od niekorzystnych dla nich zmian legislacyjnych.

Europejska Fundacja Praw Człowieka